

**Wykaz źródeł prawa do przedmiotu  
Prawo urzędnicze i etyka urzędnicza**

**I. Źródła prawa regulujące status prawny funkcjonariuszy administracji publicznej pełniących funkcje bez nawiązywania stosunku pracy:**

1. ustawa z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 152)
2. ustawa z dnia 30 maja 1996 r. o uposażeniu byłego Prezydenta Rzeczypospolitej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1972)

**II. Źródła prawa regulujące status prawny funkcjonariuszy administracji publicznej w korpusie służby cywilnej i służby zagranicznej:**

1. ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1559 z późn. zm.)
- 1.1. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (Dz.U. z 2018 r. poz. 807)
- 1.2. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 4 kwietnia 2016 r. w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania ocen okresowych urzędników służby cywilnej i pracowników służby cywilnej (Dz.U. z 2016 r., poz. 470)
- 1.3. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie aplikacji legistycznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1434)
- 1.4. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków organizowania i prowadzenia szkoleń w służbie publicznej (Dz.U. z 2015 r. poz. 960)
- 1.5. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i zasad dokonywania pierwszej oceny w służbie cywilnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1144)
- 1.6. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie uprawnień szczególnych przysługujących niektórym kategoriom członków służby cywilnej (Dz.U. z 2015 r. poz. 30)
- 1.7. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie wynagrodzenia członków Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej, komisji dyscyplinarnych oraz rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców (Dz.U. Nr 60, poz. 492)
- 1.8. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz.U. Nr 60, poz. 493)
- 1.9. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego przez osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego, ubiegające się o zatrudnienie w służbie cywilnej (Dz.U. Nr 60, poz. 539)
- 1.10. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 6 czerwca 2009 r. w sprawie świadczeń przysługujących urzędnikowi służby cywilnej przeniesionemu do innej miejscowości (Dz.U. Nr 93, poz. 763)
- 1.11. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego w służbie cywilnej (Dz.U. Nr 218, poz. 1695)
- 1.12. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie czasu pracy pracowników urzędów administracji rządowej (Dz.U. Nr 76, poz. 505)

- 1.13. zarządzenie Nr 1 Prezesa RM z dnia 7 stycznia 2011 r. w sprawie zasad dokonywania opisów i wartościowania stanowisk pracy w służbie cywilnej (M.P. Nr 5, poz. 61 z późn. zm.)
- 1.14. uchwała Nr 178 Rady Ministrów z dnia 6 października 2009 r. w sprawie procentowego podziału na poszczególne urzędy środków na wynagrodzenia, przewidzianych na dodatki specjalne w służbie cywilnej (M.P. Nr 66, poz. 867) [bez zał.]
- 1.15. zarządzenie Nr 70 Prezesa RM z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służbie cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej (M.P. Nr 93, poz. 953)
2. ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 2040 z późn. zm.)
- 2.1. rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie konkursu na aplikację dyplomatyczno-konsularną (Dz.U. z 2016 r., poz. 1175)
- 2.2. rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie egzaminu konsularnego (Dz.U. z 2015 r. poz. 2291)
- 2.3. rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie organizacji aplikacji dyplomatyczno-konsularnej, sposobu dokumentowania znajomości języków obcych oraz szczegółowych zasad przeprowadzania egzaminu dyplomatyczno-konsularnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1962)
- 2.4. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie dodatku zagranicznego i świadczeń przysługujących członkom służby zagranicznej wykonującym obowiązki służbowe w placówce zagranicznej (Dz.U. z 2015 r. poz. 1837)
- 2.5. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 10 marca 2009 r. w sprawie określenia stanowisk oraz mnożników do ustalenia składników wynagrodzenia w służbie zagranicznej (Dz.U. Nr 40, poz. 324)
- 2.6. zarządzenie Nr 97 Prezesa RM z dnia 2 sierpnia 2002 r. w sprawie trybu, formy i ceremoniału nadania stopnia dyplomatycznego oraz składania ślubowania przez członka personelu dyplomatyczno-konsularnego (M.P. Nr 35, poz. 551)
- 2.7. zarządzenie Nr 34 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 3 listopada 2011 r. w sprawie tytułów konsularnych oraz zmiany zarządzenia w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Ministerstwu Spraw Zagranicznych (Dz. Urz. MSZ Nr 9, poz. 64)
3. ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 508 z późn. zm.) [Dział VI i VII]

### **III. Źródła prawa regulujące status prawny funkcjonariuszy administracji publicznej zatrudnionych w urzędach państwowych oraz urzędach administracji rządowej niebędących członkami korpusu służby cywilnej:**

1. ustawa z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1915 z późn. zm.)
- 1.1. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1982 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych oraz zasad nawiązywania z urzędnikami państwowymi stosunku pracy na podstawie mianowania (Dz.U. Nr 39, poz. 257 z późn. zm.)
- 1.2. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 listopada 1982 r. w sprawie aplikacji administracyjnej oraz oceny kwalifikacyjnej urzędników państwowych (Dz.U. Nr 39, poz. 258 z późn. zm.)
- 1.3. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec urzędników państwowych oraz komisji dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych (Dz.U. Nr 145, poz. 1628)

- 1.4. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2002 r. w sprawie wysokości i warunków wypłacania świadczeń urzędnikom państwowym przeniesionym do pracy w innej miejscowości (Dz.U. Nr 66, poz. 597)
- 1.5. rozporządzenie MON z dnia 4 sierpnia 2015 r. w sprawie jednostek wojskowych oraz stanowisk, na których stosunek pracy z pracownikami nawiązuje się w drodze mianowania lub umowy o pracę (Dz.U. z 2015 r. poz. 1226)
- 1.6. zarządzenie Prezydenta RP z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie zasad i trybu odbywania aplikacji administracyjnej w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wykazu stanowisk objętych aplikacją oraz zasad i wypadków dopuszczających zaliczenie aplikacji oraz zwolnienie od jej odbywania (M.P. z 2016 r. poz. 155)
- 1.7. zarządzenie Prezydenta RP z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. 2018 r., poz. 1263)
- 1.8. ustawa z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2018 r. poz. 2179) [art. 20]
- 1.9. ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2015 r. poz. 1531 z późn. zm.) [rozdz. 2]
- 1.9.1. rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie zasad wynagradzania oraz wymogów kwalifikacyjnych pracowników Biura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (Dz.U. Nr 241, poz. 2075)
- 1.9.2. zarządzenie Prezydenta RP z dnia 10 maja 1995r. w sprawie określenia zasad i trybu odbywania aplikacji administracyjnej, wykazu stanowisk objętych aplikacją oraz ocen kwalifikacyjnych mianowanych urzędników Biura Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (M.P. Nr 24, poz.285)
2. ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz.U. z 2018 r. poz. 577 z późn. zm.)
- 2.1. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie delegowania urzędników prokuratury do wykonywania obowiązków służbowych w innej jednostce organizacyjnej prokuratury lub w Ministerstwie Sprawiedliwości (Dz.U. z 2017 r. poz. 474)
- 2.2. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 marca 2017 r. w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego (Dz.U. z 2017 r. poz. 485)
- 2.3. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 lutego 2011 r. w sprawie delegowania urzędników sądów do Ministerstwa Sprawiedliwości lub poza stałe miejsce pracy (Dz.U. z 2011 r. poz. 187)
- 2.4. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania konkursu na staż urzędniczy w sądzie i prokuraturze (Dz.U. z 2014 r., poz. 400)
- 2.5. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 grudnia 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania przy dokonywaniu ocen kwalifikacyjnych urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury (Dz.U. z 2014 r., poz. 257)
3. ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2019 r. poz. 489 z późn. zm.) [rozdział 4 i 4a]
- 3.1. zarządzenie Prezesa NIK z dnia 6 października 1995r. w sprawie aplikacji kontrolerskiej (M.P. Nr 53, poz.578) [nie obowiązuje od 2011 r. – brak nowego]
- 3.3. zarządzenie Marszałka Sejmu z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie wynagrodzenia pracowników Najwyższej Izby Kontroli (M.P. Nr 79, poz. 803 z późn. zm.)

- 3.4. zarządzenie Nr 35/2012 Prezesa NIK z dnia 15 listopada 2012 r. w sprawie naboru na wolne stanowiska kontrolerów w Najwyższej Izbie Kontroli (<http://www.nik.gov.pl/podstawy-prawne-dzialania-nik/akty-prawne/zarzadzenie-prezesa-nik-w-sprawie-naboru-do-pracy-na-stanowiska-kontrolerow-w-najwyzszej-izbie-kontroli.html>)
- 3.5. zarządzenie Nr 5/2013 Prezesa NIK z dnia 4 marca 2013 r. w sprawie konkursu na stanowiska dyrektorów i wicedyrektorów kontrolnych jednostek organizacyjnych Najwyższej Izby Kontroli (<http://www.nik.gov.pl/podstawy-prawne-dzialania-nik/akty-prawne/zarzadzenie-prezesa-nik-z-dnia-1-wrzesnia-2011-r-w-sprawie-konkursu-na-stanowiska-dyrektorow-lub-wicedyrektorow-kontrolnych-jednostek-organizacyjnych-najwyzszej-izby-kontroli.html>)
4. ustawa z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz.U. z 2018 r. poz. 570 z późn. zm.) [rozdział 2]
- 4.1. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 16 lutego 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego wobec członków samorządowego kolegium odwoławczego oraz wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia (Dz.U. Nr 14, poz. 125)
- 4.2. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej oraz szczegółowych zasad wynagrodzenia prezesa, wiceprezesa, pozostałych członków samorządowego kolegium odwoławczego i pracowników biura tego kolegium (Dz.U. z 2017 r., poz. 931)
- 4.3. rozporządzenie Prezesa RM z dnia 18 maja 1999 r. w sprawie trybu przeprowadzania konkursu na członków samorządowego kolegium odwoławczego (Dz.U. Nr 47, poz. 462)
5. ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561) [rozdz. 2]
- 5.1. rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej, zasad wynagradzania pracowników regionalnych izb obrachunkowych, wymaganych kwalifikacji oraz zasad ustalania ryczałtu, diet i zwrotu kosztów podróży pozaetatowych członków kolegiów izb (Dz.U. z 2017 r., poz. 1284)
- 5.2. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 stycznia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przeprowadzania konkursu na prezesa regionalnej izby obrachunkowej (Dz.U. Nr 10, poz. 93)
- 5.3. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przeprowadzania konkursu na członków kolegium regionalnej izby obrachunkowej (Dz.U. Nr 130, poz. 1396 z późn. zm.)
6. ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 623) [rozdz.5, 6, 8]

#### **IV. Źródła prawa regulujące status prawny pracowników samorządowych:**

1. ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1260 z późn. zm.)
- 1.1. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 936)
2. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506) [art.18 ust.2 pkt 2 i 3, art.28a i 28b, art.33]
3. ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2018 r. poz. 754 z późn. zm.) [dział VIII]

4. ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 511) [art.12 pkt 2 i 3, art.27-31c, art.35, art.37]
5. ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 512) [art.18 pkt 15 i 17, art.31-40, 44,45]
6. ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 928 z późn.zm.) [art. 7,8, 23-33]
- 7.1. rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 sierpnia 2010 r. w sprawie badań psychologicznych strażników gminnych (miejskich) (Dz.U. z 2018, poz. 903)
- 7.2. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie szkolenia podstawowego strażników gminnych (miejskich) (Dz.U. z 2017 r. poz. 1511 z późn. zm.)
- 7.3. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 lipca 1998 r. w sprawie umundurowania, legitymacji, dystynkcji i znaków identyfikacyjnych strażników gminnych (miejskich) (Dz.U. Nr 112, poz. 713 z późn. zm.)

**V. Źródła prawa zawierające przepisy wspólne oraz odrębne regulacje:**

1. ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.)
2. ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz.U. z 2017 r. poz. 1393 z późn. zm.)
3. rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r. poz. 167)
4. Konwencja (nr 151) dotycząca ochrony prawa organizowania się i procedury określania warunków zatrudnienia w służbie publicznej. Genewa 27 czerwca 1978 r. (Dz.U. z 1994 r. Nr 22, poz. 78)